

GLASILO KATOLIŠKE AKCIJE ZA KAMNIŠKO IN MORAVŠKO DEKANIJO

NAŠ LIST IZDAJA MISIJONIŠČE V GROBLJAH, P. DOMŽALE. — UREJUJE IN ZASTOPA IZDAJATELJA JOŽEF GODINA C. M., DOMŽALE-GROBLJE. — TISKA MISIJONSKA TISKARNA, DOMŽALE - GROBLJE. ZA TISKARNO JANKO STRNAD, DOMŽALE. — IZHAJA MESEČNO. POSAMEZNA STEVILKA STANE 1 DIN, CELOLETNA NAROČNINA 12 DIN. INSERATI PO DOGOVORU. ROKOPISI SE REDNO NE VRAČAJO.

GORJE SVETU ZARADI POHUJŠANJA

Kaj pravite, katera svetovna reka je največja, najhujša, njmočnejša in najstrašnejša? Ne uganete? O pač. Ni težko uganiti. Reka pohujšanja je to. Še več; ne samo reka, cela poplava, cela povodenj, svetovna povodenj je to. Zadnji kotichek naše zemlje je z njo poplavljen, tako na široko in globoko, tako na dolgo in visoko, dokoder seže človeška roka, dokoder hodi človeška noga in se sliši človeška govorica. Svet seje pohujšanje z besedo na jeziku in z besedo na papirju, seje ga v slikah in v podobah, seje ga v dejanju in ravnanju. Javno in zasebno življenje je vpreženo v službo pohujšanja. Vse iznajdbe, lepo in plemenito zamišljene, pa vendar, komaj pridejo med svet, jih že doseže val pohujšanja.

Divjanje boljševizma, protiverska gonja mehikanskih framazonov, divjaško postopanje Hitlerja v Nemčiji, strašna smrt dr. Dolfussa v Avstriji in še to in ono: — kri teče, nedolžna kri, po nepotrebnem prelita kri, kri sovraštva in maščevanja — svet pa k vsemu temu lepo molči, roke križem drži, niti s prstom ne gane, da bi ta divjaštva preprečil, da bi jih vsaj zaviral ... Ljudje božji, ali ne vidite v vsem tem cele povodnji pohujšanja! In kakšnega pohujšanja!

Milijonske goljufije v javnih in zasebnih podjetjih — goljufi se pa svobodno sprehajajo med ostalo človeško družbo, nobena kazen jih ne doseže, ker pač spadajo med »boljše člane« človeške družbe in se sučejo med »boljšimi krogi«, denar imajo in mažejo z njim, da vse prav teče, imajo vplivne branitelje in zagovornike ... Voda vrže iz sebe razpadajoča trupla, človeštvo se pa ne zna otresti gnilobe, ampak jo prikriva, molči — spet celo morje pohujšanja! In ne farizejskega pohujšanja!

Če bi hotel odkrivati gnilobo in razruvanost družinskega življenja, če bi vam razkazal močvare spolnih zablod, če bi vam bilo mogoče razkriti ozračje, iz katerega je izšla zahteva, ki jo stavljajo čuvarji javnega zdravja, da mora vsak ženin imeti spriče-

valo, že veste, kakšno, spet bi stale pred nami gore, neprehodne gore strašnega pohujšanja.

Kamor pritisneš, kamor zadeneš na poglavja javnega življenja sedanjih dni in časov: obrni pogled v gospodarsko krizo, poglej na polja brezposelnosti, prebiraj knjigo verske zaspanosti in malomarnosti, če bi ti bilo dano pri vseh sodiščih poslušati poglavja iz častikraja, opravljanja, podpihovanja, sovraštva, pobojev in umorov in po vrhu še drugega perila, ki se pere po sodnih dvoranah — prijatelj, povsod bi se srečala s pohujšanjem in to srečanje bi bilo grozno.

Poznaš kino in njegov vpliv na mladino z vso pošastnostjo njegovih filmov, poznaš skrivnostni vpliv protiverskega ali pa vsaj veri nenaklonjenega, do verskega življenja hladnega časopisja; saj vsak dan gledaš njegove sadove — pa ti spet povem, da nisem še izdal vseh virov in studentev, odkoder prihaja pohujšanje na svet.

Pravimo in priznavamo, da živimo v težkih časih. Nič čudnega! Pisano je, slišali ste že besedo: »Gorje svetu zaradi pohujšanja!«

Gorje! Strašna beseda! Tem strašnejša, ker je prišla iz ust tistega, čigar srce je polno dobrote in milobe. On, naš Gospod je zaklical in ni preklical. Za vse čase je zapisano: »Gorje svetu zaradi pohujšanja!« In le verjemite, da je tako, kakor bom zapisal: Čim več pohujšanja, tem večje gorje, tem hujši dnevi in časi. Reka pohujšanja izziva in kliče na svet reko gorja, reko hudih in strašnih dni.

Berete, gledate, strmite. Gledam vaše obraze in razumem vaše poglede. Nekateri se jezite, češ ta gleda v svet vse prečrno. Saj ni vse tako strašno, ni tako grozno. Pretirava! Straši! Grozi! Drugi spet hočete vprašati: Ali bi se ne dala ta povodenj zajeziti? Vsaj deloma? In to ravnanje se mi zdi bolj pametno. Ne smemo namreč biti kakor tisti bolniki, ki so v resnici bolni, pa hočejo sebi in svetu dopo-

vedati, da so zdravi. Zadržujejo kašelj, če jih opozoriš, naj gredo k zdravniku, se jim boš zameril, če jim samo svetuješ kako domače zdravilo, bodo trdili, da jim želiš smrti, da že komaj čakaš, da bi podedoval njihovo premoženje ali da bi prevzel službo za njimi, ki ti je baje že zagotovljena ... Saj poznate take bolnike. Na stotine jih je v vsakem kraju. Bolezen jih razjeda, sami pa nočejo biti bolni. Ker pa bolezen le ne odjenja, pride naposled spoznanje — prepozno —, sledi mu kesanje — prepozno — in tako pride konec — prezgodaj. Ne, mi nočemo biti taki bolniki.

Torej: ali bi se dala povodenj pohujšanja zajeziti ali vsaj omejiti? Kdo naj to stori in kdaj in kako?

Berite, kar je zapisano: Starši, varuhi nedolžnih src, s čim zastruplja svet srca vaših otrok?

Starši! Ali je res ali ne; zdi se mi, da zmajujete, da otresate z glavo, da hočete reči: »To pa ni naša reč! To naj delajo duhovniki! Ti so zato poklicani! Kar drže naj se svojega poklica. Saj pravijo, da so božji namestniki!«

Prav, prav! Poglejmo v katekizem! Tam stoji pri četrti božji zapovedi zapisano: »Starši so otrokom božji namestniki in za Bogom največji dobrotniki.« Tako je! Ali ste mar hudi, ker sem vas v besedi ujel? No, no, nič hudega. Je že tako, kakor je dobro povedal sv. Pavel, da smo mi vsi božji sodelavci. Vidite, s to besedo smo pa zavozili na tisto široko polje, ki se mu pravi katoliška akcija. Ne samo fantje, vsi, torej tudi katoliški starši so poklicani na to polje. Zlasti, da pomagajo ruvati plevel pohujšanja, ki povsod tako bujno poganja in bo še bolj pognal, če bodo katoličani mirno spali in roke križem držali, sovražnik bo pa ljuliko nemoteno sejaj. Koliko dela in truda! Kje hodijo otroci, s kom hodijo, kaj berejo, kaj kupujejo, kaj je z obiskom službe božje, kaj s sv. zakramenti, kaj z Marijino družbo, kaj, kaj, brez konca, brez kraja.

Vse pa v zvezi z vašimi dušnimi pastirji in po njih s sv. Cerkvijo in z Bogom. Prav kakor spet pravi sveti Pavel: »Po milosti božji, ki mi je dana, sem kot moder stavbenik položil temelj, drug pa naj nanj zida; vsak pa naj gleda, kako zida. Kajti drugega

temelja nihče ne more položiti, kakor ta, ki je položen, in ta je Jezus Kristus.»

Vsem pa, ki se hočejo rešiti iz pogube pohujšanja in iti za svojimi vzgojitelji, kamor jim kažejo, naj pa modri Sirah govori sklepno besedo: Kateri se Gospoda boje, bodo našli to, kar je prav in bodo pravico vžgali kakor luč. Grešni človek se pa svar-

jenja ogiba in najde priliko, kakršne si želi. Prevdarni človek ne zame-tuje razumnega sveta, nespametni in prevzetni se pa še tega boji, česar se je bati. Pri vsakem dejanju svojo vest zvesto poslušaj; to je namreč izpolnjevanje zapovedi. Kdor Bogu verjame, gleda na vse zapovedi in kdor vanj zaupa, ne bo trpel pomanjkanja.» Janez Langerholc.

A mož (seveda tudi fant!) pošten je — sonce zlato, ki razsvetljuje, greje svet, ki v pisan cvet ogrinja trato, ki vrt in gaj odeva v cvet.

visoko čislam učenjaka, ki nam preganja temo zmot, a bolj še cenim poštenjaka, ki ve in hodi pravo pot.

NAŠIM FANTOM

Rekli so mi, da bi Vam pisal besedo o značaju in o značajih. Pokimal sem, nisem si mislil, da je tako težko pisati o tej sicer tako potrebni stvari.

Saj je resnica, tako stara in tako jasna, da o njej že vrabci na strehah čivkajo, da današnji značaj nima nobene veljave; vpognjen hrbet in lizunstvo, to danes nekaj velja. Kakor ob času cesarja Nerona. Umreti je morala njegova blaga mati Agripina, usmiljenja ni našel pesnik Lukan, Neronov učitelj in vzgojitelj Seneka je bil obsojen v smrt; sami značajni ljudje. Hinavci in prilizovalci so pa nosili glave pokoncu.

Pa je vendar potrebno pisati in govoriti o značajih. Kakor megla na nebu izgine in se prikaže jasno sonce na vedrem nebu, kakor rimska zgodovina ne pozna samo Neronovih dob, ampak tudi čase, ko je svet občudoval rimsko močnatost, tako bodo prešli tudi megleni dnevi današnje dobe in svet bo spet računal z značaji.

Kaj daje Rimu v zgodovini večjo slavo: ali boji rimskih gladiatorjev, ali veseljačenje po cirkusih in drugih igriščih, ali zvestoba konzula Atilija Regula za časa junaških vojsk, ali nepodkupljivost rimskega poveljnika Kaja Fabricija, njegova poštenost in njegovo junaštvo?

Z Rimljani se je vojskoval kralj Pir. Zmagal jih je pri Herakleji in jih mnogo odpeljal v ujetništvo. Rimljani bi bili radi ujetnike osvobodili. Zato so poslali Fabricija k Piru, da bi se z njim v tej zadevi pogajal. Kralj Pir je hotel Fabricija pridobiti za razne svoje namene in naklepe. Zato mu je ponudil mnogo zlata in drugih dragocenosti. Nepodkupljivi Fabricij je vse te ponudbe kratkomalo odklonil, češ, da ga njegovo malo posestvo dostojno živi. Pir ga je skušal pridobiti s strahom. Povabil ga je na razgovor v drug prostor. Ko sta se razgovarjala, se naenkrat odgrne zagrinjalo in mogočen slon je dvignil svoj rilec čez Fabricijevo glavo. Pir je mislil: »Sedajle bo pa šlo!« Pa mu je Fabricij na kratko prekrizal njegov up: »Kakor me poprej ni preslepilo tvoje zlato, tako me tudi tvoj slon ne bo prestrašil. Ko je nekaj let pozneje Pirov zdravnik Fabriciju stavil ponudbo, da je pripravljen za dober

denar svojega kralja, ki je bil obenem Fabricijev in vseh Rimljanov nasprotnik, umoriti, Fabricij sramotne ponudbe ni hotel sprejeti, pač pa je pismo zdravnikovo poslal Piru same-mu. Kralj se tej poštenosti ni mogel načuditi in je vzkliknil: »Preje bo sonce izgrešilo svojo pot nego Fabricij pota poštenosti.«

Tako je delal Rimljan, pogan. Kako bi pa delal ti, katoličan? Kako bi delali drugi, ki sicer na vero nič ne drže, pač pa se vsak trenutek ponašajo s svojo izobrazbo dvajsetega stoletja.

Toda midva kramljava in se pogovarjava, nisva pa še prišla do jedra. Nisva še povedala, kaj pa je značaj.

Bil sem nekoč pri pokojnem župniku Pibru. Imel je pri sebi troje malih nečakov. Pa je nagovoril najmlajšega: »No, povej gospodu, kaj si ti?« In mali junaček se je postavil pred naju, ter je na vsa usta povedal: Fest faaaaaant!«

Vidiš, v kratkih besedah povedano, je to toliko kakor značajen fant. Pa seveda tudi značajen mož. In prav tako značajna žena, značajno dekle.

Za značaj ne potrebujem telesne moči, ne urnosti, ne gibčnosti, tudi ni treba, da bi bil ti svetovnoznan učenjak, za značaj ne potrebuješ ne denarja, ne bogastva, ne premoženja. Pač pa je potrebno, da znaš samega sebe obvladati, samemu sebi zapovedovati, samega sebe krotiti. Za utrditev značaja je treba mnogo bojev, ne z nožem, ne s kolom, ne s pestmi, ampak s svojimi duševnimi zmoglostmi, z lastno voljo, s svojimi strastmi, s svojimi nagnenji. Pride čas, ko si je treba marsikaj odreči. Treba je mnogo potrpeti. Treba mnogokrat molčati, ko bi človek najraje govoril. Treba je samega sebe premagati, svojo trmo ukloniti. Tako si utrjujemo svoj značaj.

Značaj, tako bi lahko rekli, je z velikim trudom priborjena vsota vseh dobrih lastnosti. Čim več dobrih lastnosti imaš in jih gojiš, čim več slabih lastnosti si zatrl ali jih skušaš zatirati, tem lepši bo tvoj značaj.

Značaj! Ne morem naprej, da ti ne povem, kaj pravi naš Simon Gregorčič o značajnih ljudeh.

Značajen sam, še v ljudstvu značaj oživljaj, goji in krepčaj, na to mi prvo skrb obračaj, to naša naloga je zdaj.

Ti v srca ljubljenih rojakov sej seme plemenitih mož, da bomo narod poštenjakov, da bomo narod vrlih mož.

Vrlih mož, da. Pa tudi vrlih fantov. Kakršen mladenič in fant, tak boš pozneje mož. Kakršen Janezek, tak bo Janez. Surovina v mladosti se tudi v starosti ne bo dvignila k plemenitosti.

Danes igra glavno vlogo sport. Izobrazba telesa in telesnih moči ima prvo besedo v svetu. Vsakovrstne borbe, tekme, rekordi, domači, državni, mednarodni, svetovni, to je danes na dnevnem redu. Izobrazba duha, vzgoja značaja se pa redno zanemarja. Vemo pa, da Likurg ni dvignil starodavne Sparte, ko je preveč važnosti polagal na telesno vzgojo. Atene so zmagale. Tudi rimski gladiator ni rešil rimske države, bolj jo je pokopal. In čezmeren strasten sport? Vprašaj, ki smo ga na tem mestu postavili, ni brez pomena.

Te dni je veter zanesel k nam dva belgijska učenjaka. Dvignila sta se visoko v zračne višave. — do 16.000 m! — Kdo ve, koliko bo njih polet koristil vedi? Mi tega ne vemo. To je pa gotovo, da bo nam prijaznost našega ljudstva do tujih ljudi, njih postrežljivost in vse drugo, kar sta tujca na našem značaju videla in opazila, med svetom več koristilo, ko vse zmage in vsi rekordi.

Upam, fantje, da se razumemo. Nočem, da bi bili pohabljeni, ne zahtevam, da bi ne gojili in ne razvijali svojih telesnih sil in moči — glavno besedo pa bo treba dati vzgoji duha in značaja. Duša naj kraljuje nad telesom ne pa narobe.

Janez Langerholc.

Misijonski koledar izide te dni!
Velezanimiva vsebina s krasnimi slikami. 10 Din.

SESTANEK KATOLIŠKE AKCIJE V GROBLJAH

12. avgusta.

Fantovski sestanek Katoliške akcije za kamniško dekanijo v nedeljo, dne 12. avg. ob 7 zjutraj je dal že utis vpeljane naprave. Fantje so točno vedeli, kje se vrši, da je treba oddati pri vходу pravilno izpolnjeno vstopnico in da se točno ob 7 sestanek začne. (Le štirje niso imeli pravilno izpolnjenih vstopnic, kar se je pa prvič spregledalo, ker se je moglo drugače ugotoviti, da ni krivde na dotičnih fantih in so se lahko drugače legitimirali. En slučaj je bil, da je prišel nekdo, ki ni imel vstopnice. Radi določbe, da je vstop dovoljen samo z vstopnico, se v tem slučaju ni moglo spregledati.) Udeležilo se je sestanka 51 fantov iz sledečih župnij: Kamnik (4), Vodice (14), Komenda (2), Mengeš (Trzin in Groblje (3, 2, 2,) Homec (6), Dob (7), Domžale (5), Ihan (5).

Sestanek je otvoril in vodil misijonar g. Godina. Predaval je g. dr. Joža Basaj o fantovskem značaju. Predavatelj je ugodoma razložil prvine značaja, ki se o njem reče, da je toliko kot jasnost načel in zvestoba do njih. Jasnost dobimo v nauku božjem, moč pa, da bomo zvesti do načel pa v volji, ki jo pa moramo krepiti z milostjo, z zakramenti. Predavanje je bilo vseskozi prepleteno s primerami in navezano na fantovsko življenje današnjih dni.

NAZADOVANJE ROJSTEV IN GOSPODARSKA STISKA

Švicarski profesor Hersch je objavil v »Mednarodnem pregledu dela« zanimiv članek o posledicah naraščajočega nazadovanja rojstev v Evropi. Stoletja se je število rojstev v Evropi gibalo okrog 40 na 1000 prebivalcev letno. Pod vplivom moderne civilizacije pa je število rojstev pričelo trajno padati. Najprvo se je pričelo v Franciji, kjer se je to gibanje zaznalo že v 19. stoletju in so rojstva padala stalno, toda polagoma. V tem času so zlasti Nemci iznašli besedo o »izumirajočem francoskem narodu«. Toda v zadnjem četrtletju 19. stoletja se je padanje rojstev naenkrat in sicer z vso silo pojavilo v germanskih deželah in zajelo zlasti Anglijo, Nemčijo in severne dežele. V začetku 20. stoletja pa je padanje še bolj naraslo, dokler ni v zadnjih letih zdrknilo strmo navzdol. Število rojstev v tem primeru ne gre polagoma nazaj, kakor je bil to slučaj pri Francozih. V teh deželah je nazadovanje naenkrat in rapidno začelo padati brez vsakega zadržka. Zadnjih 20 let pa je padanje rojstev zajelo tudi v občutni meri Italijo. Še po vojni je Francija bila glede števila rojstev na zadnjem mestu. Če pa se sedaj primerja razmere v germanskih deželah, se ej bati, da bo francoski minimalni rekord pri Germanih da-

Po predavanju se je javil k besedi g. Lojze Peterlin, ki je predlagal, da bi se po načelnih predavanjih obravnavalo pri teh sestankih tudi kaj takega, kar je v naši okolici še posebno važno in je omenil grdo navado, kako se fantje malomarno obnašajo v cerkvi. Nazorno je pokazal, kakšno obnašanje je grdo in kakšno je lepo (klečanje). Dr. J. Basaj je k temu izvajal: »Tudi v tej zadevi gre za značajnost. Če vem, in to vem, da je maša daritev, pri kateri se spreminja kruh in vino v telo in kri Jezusovo, da se pri pridigi razlaga evangelijska beseda božja, potem se bom, ako sem značajen, vedel v cerkvi tako, kakor svetosti tega opravila odgovarja in ne bom tiščal pod stolp ali ostal zunaj cerkve.« Prihodnji sestanek se je določil na nedeljo, dne 9. septembra ob istem času (ob sedmih zjutraj). Za zaključek so fantje zapeli himno »Povsod Boga« ter se po glasnem pozdravu razšli. Takoj po otvoritvi pa se je zapela Marijina pesem.

V nedeljo, dne 9. septembra.

Prihodnji fantovski sestane K A v Grobljah se vrši prihodnjo nedeljo, dne 9. septembra. Začetek tačno ob 7.! (Prosimo točnosti!) Sestanek bo končan ob pol 9. Vstopnice dobiti pri svojih gg. dušnih pastirjih.

a) v zapadni in srednji Evropi zelo malo otrok in jih bo po vsej verjetnosti v nadaljnjih desetletjih še mnogo manj.

b) število mlajših in starejših odraslih pa je radi razmeroma še ugodnega števila rojstev pred 25 leti in nizkega števila smrtnih slučajev zelo veliko.

c) Pač pa je število starejših in starih oseb že sedaj razmeroma zelo visoko in bo polagoma še mnogo večje, tako da sploh ne bo v nobenem sorazmerju več z ostalimi starostnimi dobami prebivalstva.

Število prebivalstva bo naslednja leta še nekoliko napredovalo, ker število rojstev še vedno nekoliko presega število smrtnih slučajev. Vendar pa bo od leta do leta manjše in bo polagoma sploh prenehalo prebivalstvo naraščati, ker se umrljivost in nerodovitnost vedno bolj približujeta istemu stanju. Ako se bo proces nadaljeval in ker je predpostavljati, da umrljivosti ne bo mogoče še bolj zmanjšati, vse kaže, da bo že po nekaj letih Evropa pričela izumirati. Leta 1931. so imeli Nemci še 4.8 presežka rojstev nad smrtnimi slučajmi, švica 4.6, Anglija 3.5 in Švedska 2.3 Treba pa je pomisliti, da je imela Nemčija še pred 40 leti na 1000 prebivalcev 13 rojstev več kot smrti. Ako torej pojde Evropa po tej poti naprej, bo v kratkem postala dežela starcev, ki bo že takoj v naslednji periodi nastopila strmo pot izumiranja.

Gospodarske posledice.

Ako ta razvoj prenesemo na gospodarsko področje, se nam pokažejo naslednje posledice:

a) Predvsem se hitro zmanjšuje število konsumentov v razmerju s številom producentov. Kajti tisti del prebivalstva, ki je gospodarsko delaven, sestoji večinoma iz mladih doraslih, medtem ko so otroci samo konsumenti. Res je, da se istočasno zvišuje delež starih oseb. Toda ti dve plasti prebivalstva ni mogoče v isti vrsti vrednotiti. Naraščajoče število starcev ne more zravnati zmanjšane števila otrok. Trajno padanje rojstev ej zato eden glavnih vzrokov sedanje brezposelnosti.

b) Prebivalstvo zapadnih dežel in srednje Evrope — to se pravi število konsumentov —, ne le, da ne narašča v istem razmerju, kakor pred 50 ali 25 leti, ampak povsod še zelo hitro pada. Istočasno pa opazujemo, da se je proizvodna tehnika silno spopolnila in spravila ob zaslužek milijone ljudi. Število brezposelnih bi se zaradi tega učinkovitomoglo zmanjšati le na ta način, da bi naraslo število konsumentov.

Gospodarski ukrepi so gotovo nujni in potrebni, toda brez moralne obnove ne bo mogoče doseči obnove starajoče se Evrope.

Evropa postaja dežela starcev.

S padanjem rojstev pa se vrši bistvena sprememba v narodnem organizmu. Higijeni se je istočasno posrečilo, da ej zelo omejila število smrtnih slučajev. Posledica tega je, da imamo

Specerijsko blago, steklo,
porcelan, železo, cement
in umetna gnojila
Jos. Senica, Domžale
Podružnica Moste pri Komendi

Z našega razgledišča

KAMNIK. Od 19. do 26. avgusta je bila v kaplaniji razstava zgodovinsko zanimivih cerkvenih predmetov. Razstavljenih je bilo 10 mašnih kelihov, izmed katerih je posebno lep kelih, ki je bil prinešen iz samostana v Bistri in ki nosi letnico 1739. Najstarejši je pa kelih iz podružnice sv. Primoža, namreč iz leta 1479. Zgodovinsko zanimiv je tudi kelih kovaškega ceha iz l. 1526. in kelih iz Volčjega potoka iz l. 1521. Videli smo tudi več križev z ostanki svetnikov, lep srebrn križ in kip Marijin, katero obojno so svoj čas polagali na mrtvaške rakve. Pozornost je vzbujalo tudi 6 srebrnih svečnikov iz l. 1700. katere je darovala kamniška meščanka Helena Mejašič. Mašnih plaščev je bilo razstavljenih 14, najstarejši iz l. 1694, skoraj vsi ostali v starosti nad 200 let. Lepe so slike Jezusovega trpljenja, s katerimi so svoj čas v postu zakrivali stranske oltarje. Z zanimanjem so ogledovali obiskovalci zelo stare farne knjige in listine. Spomnili smo se pri tej razstavi tukajšnjega župnika Leopolda Raspa, ki je vodil župnijo od l. 1700 do 1742., sezidal novo cerkev in oskrbel cerkveno opravilo, od katere je še sedaj po 200 letih marsikaj v rabi. —

Kakor razstava tako je bil tudi cerkveni koncert, dne 26. avgusta namenjen dvestoletnemu spominu odkar je bila dozidana kamniška župna cerkev. Dovršeno petje v

krasno razsvetljeni cerkvi je bila dostojna proslava Brezmadežne patrone župnije in župne cerkve. — Svetoletne procesije bomo imeli na Mali Šmaren, 8. septembra ter naslednji nedelji, namreč 9. in 16. septembra. — Lep prirastek je dobil na praznik Marijinega Vnebovzvetja tukajšnji Marijin vrtec. Sprejetih je bilo na novo 22 dečkov in 28 deklic. Govoril je otrokom in staršem ob tej priliki stranjski župnik g. Langerholc.

MENGES. — Zavetišče sv. Vincencija. Letos je bila 11. marca v Rimu proglašena za svetnico soustanoviteljica usmiljenih sester, Ludovika Mariljakova. Njev v čast bo zato v zavetišču, v kapeli usmiljenih sester tridnevnic od četrta zvečer, 6. septembra do nedelje 9. septembra. Vsak dan bo zjutraj ob 8. uri pridiga, nato pa peta sv. maša, zvečer ob 5. uri pa zopet pridiga in pete litanije, v nedeljo še zahvalna pesem. Verniki iz Mengša in okolice so k tej slovesnosti prijazno vabljeni.

DOB. Novice iz Doba so tokrat prav pisane. Pobelili smo staro šolo in bomo šolsko leto 1934./1935. pričeli s septembrom vsaj v prenovljeni šoli, ker je bilo že leta 1925. sklenjeno, da se začne šolski pouk v jeseni 1934. v novi šoli. Nekaj je že!! Vsaj Vir še tega nima, ki je hotel postaviti pred enim letom novo šolsko poslopje.

Velenjska elektrika je napeljana na Črnuče skozi občino Dob. Iz Črnuč so jo napeljali do Vira, dalje pa ne. Ko jo dobimo v Dob, bomo takoj poročali širni javnosti.

Potrebna bi bila električna razsvetljava že zato, da bi mogli dognati, kdo so tisti, ki večkrat s svojimi ne preveč lepimi glasovi kale mirnim občanom nočni mir, kadar jih gostilničarji vržejo na cesto ob 2. ali ob 3. zjutraj. To se zgodi večkrat. Seveda pride do veljave tudi harmonika, ki pridno vrti ponočnjake na plesu, polni pa občinsko blagajno s plesno takso. Tako je vsem ustrezno, oko postave spi, elektrike ni, luna pa gre za gore.

Preveč vode smo dobili v Podrečju, Dobu in Krtini v ponedeljek 27. 8., ki je poplavila bližnje travnike, odnesla veliko otave in napravila sicer veliko škode na polju. Krompir gnije vsled prevelikega dežja. Pravijo, da je na kranjskem lakota, kadar ne obrodi krompir, ki je glavna jed Kranjcev. Letos se je tega bati, ako pregovori še veljajo. Mogoče so pa tudi ti prišli vsled vsestranskega napredka in prosvetljenosti ob veljavo. Mi bi ne imeli letos nič proti temu.

BLAGOVICA. V sredini Crnega grabna leži znana vas Blagovica s prijazno cerkvijo sv. Petra. Ker župna cerkev že 15 let ni bila prebeljena, je bila zelo potrebna prenovitve. Letos je zidarSKI mojster Jakob Urbanija iz Kranjega brda nad Krašnje prebarval župno cerkev znotraj in zunaj tako čedno, da ljudje pripovedujejo, da cerkev še nikdar ni bila tako lepa. Vsa prenovitev je bila končana ravno do praznika sv. Petra, našega farnega patrona. Ta dan smo imeli tudi visok obisk.

Noni in Mani

Islandska dečka. Povest — Nadaljevanje.

»Kaj! Jaz da ne prebijem? Ne pomniš več, kako sem bil lani na poti med Akureyrijem in Holsom več ur v snegu?«

»Že, pa vendar si takrat zbolel.«

»Zbolel sem, pa sem čez noč tudi že okreval. Že drugi dan sem bil zdrav kot riba.«

Končno se le vda. Oblečem mu suknič čez tanko obleko in ga dobro zapnem. Nato sva ždela zopet na sedežu ob krmilu in sva se dobro tiščala. Skušala sva zaspati in sva sedela z zaprtimi očmi.

Za nekaj časa pogledam na malčka. Zdelo se mi je, da mu je bolje. Gorki suknič mu je gotovo dobro del. Tega sem bil tako vesel, da sem skoraj pozabil, kako zelo mene samega zebe.

Čeprav je Mani mižal, se mi je zdelo, da ne spi.

»Ali si spal?« ga vprašam s pridruženim glasom.

Mani odpre oči in odmaje z glavo. Nato se vzravna in pravi:

»Veš, kaj mi je prišlo na misel?«

»Ne. Kaj neki?«

»Da ne moreva zaspati, je krivo to, ker nisva še odmolila večerne molitve. Mama pravijo, da človek dosti prej

zaspi in bolj mirno spi, ko je že odmolil. — Ali ne bi še midva. Noni?«

»Da, pa moliva skupaj!«

Poklekneva in zmoliva najprej vsak zase večerno molitev, ki smo jo bili vajeni moliti doma, preden smo šli spat.

Ko sva končala, ga poprosim, naj moli še nekaj tistih pobožnih otroških molitev, ki se jih je zadnje čase naučil od mame, in ki jih jaz nisem znal na pamet.

Bilo mu je takoj všeč. S sklenjenimi rokami začne:

»Moj Jezus,
naj Tvoja mi roka
za zibelko bo
in z drugo pokrij me, otroka;
potem ne zadene me zlo.
Moj Jezus, prijatelj otrok,
da Tebe zapustil bi, prosim ne daj!

Ko treba bo umreti,
Ti dušo mi sprejmi
in nesi jo v raj!
Krilatcem nebeškim,
o Jezus, naroči,
naj čuvajo nas
v temini in noči.

Za konec izmoliva še očenaš. Potem sedeva zopet skupaj in se okleneva z rokami.

»Kaj misliš, zdaj bo prav gotovo bolj?« vpraša Mani.

»O da, upam.«

»Ali misliš, da naju ne bo Bog tudi uslišal?«

»Gotovo naju bo, Mani.«

»Saj mama tudi pravijo,« nadaljuje Mani, »da nas Bog vselej usliši, če le pobožno in zaupno molimo. In to sva midva tudi storila, ali ne? Sedaj se nama ni treba več bati, Noni. Bog in njegovi angeli so zdaj z nama.«

Dasi sem bil vajuen takih otroških besed pri malem bratu, so me vendar zdaj tako ganile, da so mi polzele solze z lica.

Mani nadaljuje:

»Tako, Noni. Zdaj zopet lahko leževa in gotovo zaspiva. In Bog naju tudi prav gotovo reši iz te nevarnosti.«

Nisem mu odgovoril, le k sebi sem pritisnil malčka ves ganjen.

Bil sem prepričan, da govori Bog po njegovih ustih, zakaj bil sem si svest, da je njegova duša ljubemu Bogu mnogo bliže nego moja.

Moj bratec je bil v resnici pobožen in nedolžen deček, zato so ga vsi, ki so ga bolj poznali ljubili in spoštovali.

Takrat mi je bil pravi angel varuh, ker je bila njegova zasluga, da sva opravila molitev in prav otroške besede iz njegovega nedolžnega srca so me tako zelo ganile in spremenile mojo malodušnost v zaupanje.

Leževa zopet drug poleg drugega in res oba trdno zaspiva.

Obiskala sta mimogrede Blagovico visoka cerkvena dostojanstvenika in sicer: gosposda knezoškof ljubljanski dr. Rožman in hvarski škof dr. Pušić. Pogledala sta vso prenovitev cerkve in delo pohvalila. Obenem z župno cerkvijo je bila prenovljena tudi podružnica sv. Neže na Golčaju. Tam biva vsako leto v juliju na oddihu vseučiliški profesor dr. Andrej Snoj iz Ljubljane in opravlja službo božjo. —

Ker marsikaterega zanima zgodovina tu-

kajšnje župnije, bomo o tem letos kaj več objavili v Našem listu. Za enkrat pripomnimo samo to, da je že pred 700 leti na mestu, kjer sedaj stoji župna cerkev, stal grad s kapelo in da je v Blagovici stanoval duhovnik, ki je opravljal službo božjo, približno od leta 1345. dalje. Duhovnik in ljudje so bili prvotno podložni župniji v Dobu in pozneje župniji krašenski; duhovnik je postal samostojen leta 1787.

skih ruševin, spomenika slave, vinske industrije.

21. oktobra: v San Juan, glavno mesto istoimenske province.

22. oktobra: v cordobske velegore. Obiščejo se v avtomobilih letovišča: Capilla del Monte, La Eumbre, La Falda y Cosquin.

23. oktobra: prihod v Cordobo (250.000 prebivalcev), glavno mesto istoimenske province. Obiščejo se staroslavna univerza, zoološki vrt, katedrala (tekem 23. in 24. oktobra).

25. oktobra: odhod v avtomobilih v vele-gorsko kopališče Mina Clavero.

26. oktobra: Villa Dolores.

27. oktobra: Rio Cuarto.

28. oktobra: prihod v Rosario, kjer si v okolici ogledamo posestva dalmatinskih poljedelcev.

29. in 30. oktobra: ogled mesta Rosario in staroslavnega samostana San Lorenzo.

31. oktobra: povratek v Buenos Aires.

Po povratku je odbor pripravljen razkazati udeležencem razne buenosaireske zanimivosti: cerkve, muzeje, javne zgradbe ter industrije.

Rok za prigrasitev traja do 30. sept. 1934. Do tega dne je potrebno, da je sprejela »Banco Holandes« - Buenos Aires, kot prigras protivrednost najmanj 1000 Din s prigras »pro excursion eslava«.

Slovenski odbor za 32. mednarodni evharistični kongres

Calle Avalos 250, Buenos Aires (Argentina)

Slovenskim in hrvaškim udeležencem Evharističnega kongresa v Buenos Airesu

Slovenski pripravljalni odbor 32. mednarodnega evharističnega kongresa v Buenos Airesu je sklenil, da priredi po končanem kongresu 17 dnevno potovanje slovanskih udeležencev širom cele Argentine. Izlet se izvrši, ako se prihlasi vsaj 25 udeležencev. Cena celemu izletu je proračunana na 340 arg. pesov, kar bi bilo po današnjem kurzu okrog 3770 Din. V tej vsoti so všteti vsi stroški potovanja, izvemivši pijačo, ker je tozadevno težko pogoditi okus udeležencev. Všteti so v tej ceni: vožnja po argentinskih železnicah v posebnih vagonih I. razreda. Prenočevanje v vlaku v spalnih vozovih in hrana v vlaku v jedilnih vozovih. Istotako so všteti vsi stroški za hrano in stanovanje v hotelih ter stroški za vožnje v avtomobilu.

Izlet se prične v Buenos Airesu v ponedeljek, dne 15. oktobra 1934 ter se konča v

Buenos Airesu v sredo, dne 31. oktobra. — Spored mu je sledeči:

15. oktobra: popoldne odhod v La Plato (200.000 duš), glavno mesto pokrajine Buenos Aires. Ogled nove katedrale ter ogled naravoslovnega muzeja, najglasovitejšega te vrste na svetu. Prenočuje se v La Plato.

16. oktobra: zjutraj z avtomobili v Gonzalez Catan, kjer si ogledamo zgodovinsko estancijo (veleposestvo) diktatorja Rozas-a. Na estanciji nam predvedejo pristni »gauchos« v narodnih nošah svoje plesse. Obed na estanciji. Popoldne odhod v avtomobilih v Lujan, največje romarsko mesto cele Južne Amerike. Pobožnost v baziliki ter ogled staroslavnega zgodovinskega muzeja.

17. oktobra: odhod z vlakom v Mendoza.

18., 19. in 20. oktobra: bivanje v Mendoza (100.000 prebivalcev), glavnem središču argentinske vinske industrije. Ogled jezuit-

Tako sva ležala, obdana od megle, in počivala pod varstvom dobrih angelov brezskrbno na globokem morju v slabem čolnici, ki ga je morski tok gнал ven v morje ...

5. Med kiti.

Kako dolgo sva spala, ne vem, a zbudila sva se tako, da naju je zelo presenetilo. Nenadno naju je namreč nekaj vrglo s klopi na dno čolna.

Ko se zaveva, slišiva nenavadno sikanje in šumenje okoli sebe. Obenem je padlo kakor ploha na čoln.

Morje je bilo razburkano in valovi so premetavali čoln sem in tja. Najbolj čudno pa je bilo, da ni bilo prav nič vetra in da je ploha prav tako nenadoma ponehala kakor je prišla.

Poskusiva vstati, a med dolgim spanjem sva od nočnega mraza tako odrevenela, da se skraja skoro nisva mogla premakniti.

Ko se nazadnje vendarle postaviva na noge, takoj zopet padeva. Čoln se je tako premetaval, da sva se morala kleče držati za klop ob krmilu.

Izredno sikanje in šumenje in nenavadno pljuskanje po vodi prav blizu naju je bilo tako močno, da oba nehote glasno zavpijeva. Nisva mogla razumeti, kaj naj bi se bilo zgodilo. Gosta megla nama je docela zastirala razgled in tako je bil najin položaj še mučnejši.

Kakor otrpla od strahu ne zineva spočetka niti besedice.

Slednjič začne Mani:

»Odkod pa so ti valovi, Noni? saj ni sledu o vetru!«

»Da, Mani, tudi zame je to uganka.«

»In dež! Odkod prihaja? Prav malo prej je še lilo in zdaj je nenadno prenehalo!«

»Jaz si tudi ne znam tega razlagati,« odvrne jaz, gledajoč vodo, ki se je vse naokoli naprej in naprej nemirno gibala.

To niso bili mirni, široki valovi, ki nastanejo včasih tudi o lepem vremenu, bili so čisto druge vrste, brez vsakega reda in čisto penasti.

»Kaj je vendar to, da je voda tako nemirna!«, vpraša zopet Mani in se me ves v strahu tesneje oklene.

»Mislim,« pravim jaz, »da bo kaka velika ladja, ki je pravkar plula mimo naju. Morda pa je potres.«

Komaj to izustim, dvigne nov val najin čolnic še bolj ko prej v višino, in to je prišlo tako nepričakovano in brez vidnega vzroka, da sva bila vedno bolj osupla.

Pogledava v smer, iz katere je prišel val.

Tedaj zagledava nekaj, da naju kar zona popade.

Videla sva, kako se čisto blizu, le nekaj metrov od naju, dviga iz morja ogromna črna, svetleča se pošast

Obenem zaslišiva tisto nenavadno šumenje in v tistem trenutku zagledava kot mogočen belkast stolp dima, ki se dviga od pošasti naravnost navzgor.

Kar sva imela za dim, je padlo kot dež v morje, nekaj tudi na naju.

Sedaj mi je bilo vse jasno.

Zašla sva bila v množico kitov, ki so se premetavali po površju in vodo v silnih pramenih brizgali v zrak.

Takoj izprevidim, v kakšni nevarnosti sva; kajti taki čolnici, kakor je bil najin, niso velikim kitom prav nič mar. In če bi se kateri prav pod nama dvignil na površje, bi vrgel s hrptom najin čoln kot orehovo lupino kvišku in čoln bi se gotovo prevrnil. Čimprej torej iz nevarnosti!

Brž nastavim vesli v vodo in poprosim Manija, naj krmari proč od kita, ki je plaval poleg naju na površju. Jaz veslam z vso silo in čoln se hitro oddaljuje od nevarnega mesta.

Videl sem še, kako se je žival z vsem prednjim telesom dvignila iz vode in se potem počasi zopet pogrezala vanjo. Tako je prišel drugi (zadnji) del nekoliko iz vode in ko je nekaterikrat udarila z repom na levo in desno, je izginila v globini.

(Dalje prih.)

ZAŠČITA ŽENA IN OTROK

63. »Naposled tega, kar more storiti in s težavo napraviti mož, ki je dorasel in trdnega zdravja, ni pravično zahtevati od žene ali otroka. Da, celo zelo je treba paziti pri otrocih, da jih delavnica prej ne sprejme, dokler jim starost ni utrdila telesa, zmožnosti in duha. Prezgodnje delo namreč zaduši v otroški dobi poganjajoče sile, kakor kaleče zelenje, in radi tega se izgubi vsa otroška vzgoja. Tako so tudi nekatera dela manj primerna za ženske, ki so rojene za domača dela: ta dela namreč ne samo čuvajo dostojnost pri ženskem spolu, ampak se tudi po svoji naravi skladata z vzgojo otrok in prospedom družine. Na splošno pa bodi določeno, delavcem je treba dati toliko počitka, kolikor je potrebno za izravnanje moči, ki so bile pri delu porabljene, kajti počitek mora radi rabe zmanjšane moči povrniti. V vsaki pogodbi, ki se sklene medsebojno med gospodarji in delavci, mora biti ta pogoj ali pripisan ali molče obsežen, da bo zavarovan obojevrstni počitek. Drugače se pogajati namreč ne bi bilo pošteno, kajti nikomur ni dovoljeno zahtevati niti obljubiti zanemarjanje dolžnosti, ki človeka vežejo do Boga ali do samega sebe.«

Najnaravnejši poklic žene je zakon in z njim v zvezi materinstvo. Med zemeljskimi nalogami žene je brez dvoma na prvem mestu, kar je z zakonom in materinstvom v zvezi: gospodinjstvo ali domače delo. V zakonu in v domači hiši more najbolj naravno razviti žena vse svoje telesne in duševne ter srčne prednosti. Delo matere in gospodinje ni lahko in žena ima že po naravi potrebne lastnosti, da je kos svoji nalogi.

Seveda ima dandanes mnogo ljudi napačne pojme o tej nalogi žene. Napačno umevanje nalaga ženi še tretji poklic, namreč, da mora kot poročena še dalje služiti in delati kot tovarniška delavka, učiteljica, uradnica ali kaj podobnega. Razumljivo, da žena ne more biti kos vsem trem nalogam. Zanemarja eno svojo nalogo ali pa celo dve. Katero? Jasno je, da delodajalec ne pusti ženi zanemarjati dela v tovarni, šoli itd., zanemarja tedaj delo doma, bodisi kot mati ali gospodinja, ali pogosto oboje. To je pa neizmerna škoda, ki se večkrat ne da niti popraviti, zlasti kadar se zanemarja vzgoja otrok. In teža neumevanja ženskega poklica nosi človeška družba.

Poklicno, izvenrodbinsko delo zelo vpliva na vsakega človeka bodisi zaradi siljenja, ki ga delo nehote izvaja, bodisi zaradi enoličnosti, bodisi prahu, slabega zraka, pomanjkanja svobodnega gibanja itd. in to tembolj na žensko, ki ima nežnejši telesni ustroj in umljivo manj odporne sile. Vse to ogroža in v nevarnost stavlja to, kar je ženi najdražje in najbolj lastno, njeno materinstvo.

Nikakor pa noče papež kratiti svobode onim ženam, ki nimajo veselja za zakonski

stan ali niso zmožne ali nočejo stopiti v zakonski stan, da si ne bi izvolile izvenrodbinskega poklica. On hoče le poudariti, da dolžnosti, ki jih nalaga zakonski stan ženi, izčrpajo popolnoma njene moči in zato naj odpade izvenrodbinsko delo žene!

Kakor materinstvo zahteva celega človeka, tako tudi gospodinjstva ne smemo podcenjevati, kar se žal velikokrat dogaja. Res, da v gospodinjstvu žena nima pokazati pridobitnih vrednot, toda ali dobra in zdrava hrana, urejen dom niso velike vrednosti, ki družijo celo družino in jo vežejo na dom! In to je zasluga dobre gospodinje. Zato pa je treba tudi znanja in pridnih rok. Kdor je kdaj opazoval življenje in vrvenje v družini z več otroci, mora občudovati žrtve, samozatajevanje in odpovedi matere, ki jih ima z otroci pred rojstvom in po rojstvu zaradi snage, obleke, hrane itd. Krivica bi bila od take matere zahtevati še kaj več, ker že v družini izpolni svojo življensko nalogo v zadostni meri kot mati in gospodinja.

Ker je družina celica človeške družbe, se zavemo, kako važne in pomembne so papeževe besede o zaščiti žen in otrok. Seveda je pa z zaščito žena in otrok v

V ŠOLO!

Počitnice so minule. V šolo bo treba iti. Stričkovi nečaki in nečakinje se tega veselijo. Ali vsi? Pridni in ukaželjni že. Leni in poredni pa ne. Treba bo v šoli mirno sedeti, treba se bo učiti; to njim pa ne diši. Pa striček njim sporoča, da pravi pregovor: »Lenega čaka strgan rokav, palca beraška in prazen bokav!« Striček upa, da se bodo vsi nečaki prav pridno učili. In ker bodo imeli vsak dan peresnik ali svinčnik v rokah, bodo gotovo zopet redno vsak mesec stričku pisali. Striček bo pa tudi odgovoril. To vam obljubi. Samo morate kmalu od začetka meseca pisati, da boste zamogli takoj v prihodnji številki dobiti odgovor. Veliko uspeha pri učenju želi vsem
Striček Matiček.

JAKEC «DEBELI» IN TOVARISI

(Pismo misij. brata Dionizija Vrhovnika).

Brat Dionizij je naš rojak iz kamniškega okraja. Doma je iz Tunjic. Bil je več let gojenec v Misijonišču v Grobljah. Kot sa-

zvezi vprašanje pravične plače očeta - delavca, ki bi nujno morala biti tolika, da lahko preskrbi človeka dostojno življenje sebi in svoji družini. To bi vodilo k ozdravljenju naše družine in posredno človeške družbe.

Pri izpolnjevanju te življenske naloge da mati samo sebe z vsemi zmožnostmi družini, otrokom. Zato hvali sv. pismo dobro mater, da je zlata vredna; zato je po pravici rekel svetniški papež Pij X.: »Dajte mi dobrih mater in z njimi bom prenovil svet.«

Pletenine vseh vrst

po znatno nižanih
cenah nudi

Cilka Zajc

v Grobljah (Društveni dom)

p. Domžale.

OTROŠKI KOTIČEK

PIŠE STRIČEK MATIČEK

lezijanski misijonski brat deluje v Južni Ameriki v Ekvadorju in nam to-le piše:

Mimogrede povem, da med Kivarci skoro ali ni najti slepih, sploh telesno nerazvitih ali telesno pohabljenih. Kivarski starši na splošno zelo ljubijo svojo deco. Nikoli ne kaznujejo svojih otrok; le z besedo jih posvare za morebitne pogreške. Dobe se pa tudi prav kruti in brezsrčni očetje in matere. Če jim Bog podari dete, ki nima vseh petero čutov ali pohabljenost in nerazvito, ga kratkomalo umore. Včasih mati, ako vidi da je štorklja prinesla pohabljenost dete, ali ker je deklica in ne deček in bi oče tega ne bil vesel, se otroka znebi, preden ga oče sploh vidi.

Tako se je nekoč zgodilo sledeče: Obvestili so sestro predstojnico, da hoče neka Kivarka ubiti dečka, ker škiljavo gleda. Pravočasno ga je rešila in izročila v oskrbo neki Makabejki. Ta se ga je kmalu naveličala in tako je »tuerto« (škiljavi), prišel v misijon kot novoletno darilo deteta Jezuščka malemu Jakcu in njegovim tovaršem.

Sest si jih je prav podobnih med seboj; tako po rasti kot po nagajivosti, včasih pa tudi po obleki. Vsak ima za seboj že svojo zanimivo življenjsko zgodovino, najbolj zanimiva pa je gotovo Jakca »Debele-ga«. Našel ga je v neki kivariji napol mrtvega gospod Jakob, misijonar s Suhue. Zaradi lakote je jedel samo prah in samo prst, telesce mu je bilo le še kost in koža, polno ran in tvorov. Gospod Jakob ga je odnesel s seboj. Po dolgem zdravljenju in injekcijami in drugimi zdravili si je nekoliko opomogel. Nato ga je gospod misijonar privedel v Makas.

Toda Jakec je ostal droben in suh; pogled vanj je vzbudil v človeku pomilovanje, zgleda kakor da ima dve ali tri leta, prajijo pa, da jih ima že nad pet. Naravno je, da je vsak, ki ga je ugledal, rekel: »Ubo-gi Jakec, kako si suh in reven!« Kaj hujšega bi mu ne mogel reči. Da bi ga videli! Niti palica bi ga tako hitro ne pripravila do solza kot take besede. Edino tolažilo je bilo hitro popraviti, da ni suh, ampak debel in močan. Tovariši so to hitro opazili in odkrili in ga brž imenovali: »Santiago Gordo« (gordo pomeni debel). Danes pa ga kličejo sploh le še z priimkom »gordo«, oziroma »godo«, ker je črka r za nje še pretrda.

Ze precej časa, kar je umrl v misijonu deček, ki so ga imenovali Ivan »Lačni«. Izgledal je kakor pajac na dveh tenkih nožicah z velikim trebuhom in majhno blede glavico. Vedno lačen, je ves dan samo jedel, dokler ni odšel tja, kjer ni ne lakote ne žeje.

Večina dneva ti naši junaki navadno prebivajo na naši strani, ker je tu med večjimi zanje več družine. So že prav iznajdljivi in podjetni, zlasti kadar gre za kaj sladkega. N. pr. najdejo me v obednici. Kako sladko in ljubeznivo me začno pozdravljati: »Dober dan, kako se počutiš? Se imaš dobro...« itd. Takoj nato pa: Daj nam tiste pomaranče, mi hočeš dati še tisto banano?« Zopet drugič n. pr. Predlaga Dominik: »Pojdimo pozdravit prevzvišenega, boste videli, da nam bo dal bonbonov!« Sklep je seveda takoj soglasno odobren. Najbolj zgovoren je Jakec, vedno ima dosti novic, zlasti o junaških činih svojih tovarišev. Pa ne da bi se preveč spodtikali nad njihovo sladkosnednostjo. Naj vam za dober vzgled še navedem, da tudi moliti že znajo, prav lepo. Ko odrasli odidejo zjutraj iz cerkve, tedaj malčki pridejo opraviti svojo jutranjo molitev. Tako-le nekako molijo:

»Molim te, o moj Bog, in te ljubim iz vsega srca, — zahvalim se ti, da si me ustvaril, me poklical k sveti veri in ohranil to noč. Darujem ti svoje srce, dušo, popolnoma vsega. Obvaruj me trmoglavosti in nadežnosti ter vsega hudega. Bodi tvoja milost z menoj in z vsemi meni dragimi. Dobri Jezušček, blagoslovi nas! Blagoslovi gospoda škofa, matere misijonarke, očete misijonarje in vse dobrotnike... Prosimo te za uboge grešnike in nevernike, posebno pa te prosimo usmiljenja za vse uboge Kivarce, ki te še ne poznajo in ne ljubijo. Oče naš, kateri si v nebesih...«

Molitvi teh malih Jezusovih prijateljev pridružite še vi svojo, ker je molitev otroških src močna in Bogu nad vse prijetna. Po njej nam bo naklonil srca in duše ubogih Kivarcev.

Vas iskreno pozdravlja, vaš prijatelj
misijonski brat

Vrhovnik Dionizij.

ŠTIRILETNI TONČEK SVETNIK

(List »Katoliški misijoni« prinaša v zadnji številki ta dogodek. Otroci gotovo poznate ta list. Naročite ga! Tam piše tudi misijonski stric, — pa to ni vaš striček — prav lepe reči.)

Bilo je dan pred praznikom sv. Frančiška Asiškega v Indiji. Otroci v otroškem vrtcu so se tega dne začeli meniti, kako bi čim bolj slovesno praznovali ta praznik. Najraje bi napravili kako prireditev. Dosti so vedeli o tem svetniku. Lahko bi vam povedali sto in sto zgodbic iz njegovega življenja: O tistem volku, kako je govoril s ptički, ono o cveticah in morda celo o velikem čudežu v Alverni... Končno so se vendar le domislili.

»Obhajali bomo mašo na čast sv. Frančišku!«

Brž so potegnili mize, stole in klopi v kot verande. Pripravili so dva svečnika, čašo, ki naj bi služila za kelih, zvonček in mašno knjigo — namreč oni katekizem s slikami. Ničesar več niso pogrešali.

Bolj težko pa je šlo izpod rok, ko so začeli ugibati, kaj naj kdo bo. Vsi so hoteli biti mašniki, strežniki ali vsaj pevci na koro, a so se le zedinili in si razdelili vse te vloge.

»Halo! kar začnimo!«

»Čakajte, čakajte!«

»Nič ne bomo čakali« se ukazujoče oglašali »mašniki«.

»Nekaj še manjka!«

»Kaj??«

»Sv. Frančišek!«

»Saj res! Na to še mislili nismo.«

»Kip sv. Frančiška! Kje bi ga dobili...« Težko vprašanje, hm...

Štiriletni Tonček, ki je ves potr stal ob strani, ker ga radi mladosti niso hoteli sprejeti v igro, je tedaj nenađoma skočil naprej in zaklical:

»Jaz bom sv. Frančišek, jaz!«

»Živijo Tonček! Ta je pametna! Kar gor se spravi!«

Ah, to je bilo za malega Tončka čast, da ne zlepa kaj takega!... Treba ga je bilo zdaj spraviti na zelo visok stol na mizi.

»Takole prekrižaj roke!« so mu kazali, ko je že stal visoko gori nad vsemi drugimi

»Glej v nebo!«

»Sedaj se pa ne smeš čisto nič premikati.«

Nekaj veličastnega in opojnega je biti povišan na oltar za svetnika... Toda, čeprav je bil Tonček še čisto majhen, je vendar veliko vedel o sv. Frančišku. Slišal je že nekoč, da je treba trpeti, če hoče kdo postati svetnik; da je tudi sv. Frančišek trpel; da je imel celo roke in noge

prebodene. in stran odprto kakor Jezus. Tonček pa ni nič kaj takega čutil na sebi. Zato se mu je zdelo, da nekaj še ni prav. Začel se je skoraj jokati:

»Doli bom šel! doli!«

»Eh, kaj pa ti je?«

»Daj no! Vse nam boš pokvaril!«

»Ali si se že naveličal biti sv. Frančišek?«

»Saj ne zato, ker sem se naveličal, ampak zato, ker je sv. Frančišek tudi trpel... Predno bom sv. Frančišek, moram trpeti...«

»Kaaaaaj?«

Ivan, Francek, Lojzek kar niso mogli razumeti, kaj Tonček s tem misli. Vendar ker jih mali svetnik, ki je cepetal na visokem stolu, le ni nehal prositi, ni kazalo drugega, kakor pomagati mu doli.

»I, kaj pa vendar hočeš?«

»Rad bi, da bi mi bilo kaj hudega, da bi me kaj bolelo, da bi bil res pravi sv. Frančišek.«

To je bil pa čisto nov prizor v njihovi igri. Začeli so se zopet pomenkovati: kako bi Tončku kaj »hudega« napravili? Sklenili so, da bodo dali Tončka v zaboj, ki je v njem imel misijonar shranjene tiste lepe slike za pouk v katekizmu. Potem bodo pa zaboj obračali sem in tja. Rečeno storjeno.

»Ena... dve... tri...!«

Učinek je bil tak kot so ga pričakovali... pa tudi, kakršnega niso. Tonček se je kar valil po tleh; hohoho! pa buško ima tudi na glavi in... solze v očeh.

»Jokaš, pa hočeš biti sv...?«

»O, tak svetnik bi pa vsakdo bil...«

»Sv. Frančišek je gotovo veliko več trpel kot ti, in je imel celo roke prebodene, pa ni nikoli jokal...«

To je pomagalo.

Tonček je zdaj čisto sam in čisto tiho zlezal na mizo in skobacal na visoki stol. Stal je na njem nepremično kot kip: roke prekrižane, oči uprte v nebo, smehljaj na ustnicah...

Tončku se je zdelo, da zdaj po vsej pravici stoji na oltarju. Trpel je, obvladal solze! Mislite, da je to kar tako!

Dragi mali sv. Frančišek. V svojem četrtem letu ti je dovoljeno tako misliti. Eno imaš pa vendarle tudi ti prav: Brez trpljenja namreč v resnici ni govora o svetosti in samopremagovanje je prvi korak do nje.

Ako potrebujete

dobre peči,

oglasite se

pri **Franc Kosmaču**
v **Velikem Mengšu**
(cesta na Moste)

kjer boste dobili najboljše in najcenejše PEČI, izdelane od domačih družinsk. članov-strokovnjakov, zato brez konkurenč v delu kakor tudi v ceni. Proti jamstvu tudi na odplačila.

Pietro Ferrata:

OGORELA KOŽA

I.

Vsepovsod po cirkusu leži krvav pesek. Revokata je napadel leopard, Saturnina so vrgli pred medveda. Zveri niso mogli izvabiti iz kletke, ker jim je nastavil stražnik pokvarjeno meso. Prišel je trenutek ko so pipe-ljali v areno krščanske mučenke. Mlade žene (kakor se bere v Acta S. Perpetuae) so bile nage, oblečene v pajčolan, ko so jih postavili pred razbesnelo kravo. Gledalci so trepetali, ko so gledali te žene, prvo tako lepo, drugo, ki je komaj porodila. Odpeljali so jih, da jih nalahno oblečejo. Ko so se vrnile je napadla krava Perpetuo, jo vrgla v zrak in Perpetua je padla. Dvignila je glavo, sedla in zapazila, da se je obleka ob nogi razparala. Stisnila jo je vkup, v skrbi bolj za sramežljivost, kot za bolečino. Poravnala si je lase, ki so se razpletle, ker se ne spodobi, da bi stopila s skuštranimi lasmi v večno slavo. Vstala je in ko je videla ranjeno Felicito ležati na zemlji, ji je ponudila roko, da bi vstala. Divja žival se ju ni več lotila, poganska drhal pa je zahtevala, da jih odpeljejo v sredo arene, da bodo videli, kako ju konča meč. Mučenke so se dvignile, poljubile druga drugo s poljubom miru. Perpetuo je udaril nespreten gladijator tako, da je meč zadel ob kost in Perpetua je kriknila. Tako so se vežbali mladi gladijatorji. Perpetua je dvignila še enkrat roko in umrla. — Umrla je žena, ki je v smrtnih mukah mislila, kako bi s svojo obleko zakrila nagoto, v skrbeh bolj za sramežljivost, kot za bolečino.

II.

Stoletja so minula. Dekleta ne umirajo več v arenah. Prazniki bodo. V mali sobi podeželske šivilje pregleduje dekletke modne časopise. Kaj je, je težko uganiti. Je lahko poljska delavka, je lahko tovarniška, je lahko revna, je lahko bogata. Saj po obleki danes ni mogoče spoznati stanu. Zgleda dostojno. Ni napudrana, nima povoščenih nohtov, obrvi niso barvane.

Zdi se, da je verna. Na čednem vratu ima svetinjico Matere božje.

»Gospodična! Ali veste, da ne morem ničesar zbrati. Saj je vse lepo, ali zdi se mi, če oblečem takole obleko, da je vseeno, če je tudi nimam.« Zopet listanje po modnem časopisu. Šivilja pripomni sem in tja spodbudno besedo.

»Zakaj te obleke nimajo rokavov?« Mladenka nalahno zardi.

»Ali morem v tej obleki med ljudi, ali bi ne bilo potrebno, da se telo malo bolj skrije?«

»Gospodična! Soncu je vendar treba dovoliti dostop do telesa, to je prav vam potrebno, prav vam bo prišlo v dobro. Danes niso več časi, kot so bili, ko so hodile okrog do vratu zapete. Svet danes ni več skrupulozen, treba se je ravnati po času.«

»Pa mislite, da bi jo vseeno mogla nositi?«

»Pa vendar! Ne moremo mimo sveta. Saj se mislite vendar nekoč omožiti. In fant, ali bo izbral dekletke, ki ne gre s časom, je ponovila inseratno besedilo iz nedeljskega časopisa.

»Pa mi napravite obleko brez rokavov.«

III.

Prazniki so. Vse hiti v hrame božje, možje, žene, dekleta, fantje. Planine v daljavi pomežikujejo, vročina puhti, sonce žge razgreta telesa. V senci sedi družba in opazuje življenje. Dve prijateljici pritegneta poglede nase. Ogoreli sta. Ne samo čelo, ampak tudi ramena, vrat, hrbet, noge. Vse kot opeka rjava. Sonca ne čutita, utrjeni sta, na žalost utrjeni tudi proti opazkam. Včasih je bilo tako na suženjskih sejnih, kjer so razkazovali človeško blago. Danes je tudi doma semenj za meso. Tam so prodajali telesa po sestercih, tukaj dobiš danes vse zastoj.

Branjevke prodajajo pred cerkvijo sadje. Obe stopita k vozu, zbirata, pa jima ni nič kaj všeč. Bi kupili, pa je vse prebrano. Bog vedi, koliko rok se ga je že dotaknilo. Ali veš, kako lepe so slive na drevesu s tisto lepo svilenostjo prevleko! Bog vedi, če je Sonja pomislila, da imajo tudi ljudje svojo svežost. Duše imajo finejšo prevleko, kot jo imajo slive. Imenuje se

sramežljivost. Oster veter hladi in grize obema v razgaljeno telo. »Kako dobro to denek«, pravi Sonja.

»Včasih mi je škodovala vsaka sapica, vedno sem se zavijala, danes mi nič več ne škoduje. To naredi sončenje, kako koristno. Poglej moje lakti, kot da bi bila namazana z jodom. Zadnjič me je v tovarni vprašal mojster, če sem Meksikanka? Ponosna sem bila — hči sonca...«

IV.

Jesen je prišla. Megle se vlačijo brez konca po cestah, droben siv dež prši, koleša se vdirajo v razmočeno cesto. Jutranja ura je in v megli se vidijo postave kolesarjev in kolesaric, ki beže v tovarno. Sonje ni med njimi. V čedni sobi leži. Ravnokar je odšel duhovnik. Bala se ga je Sonja. Njegov prvi vstop v hišo jo je pretresel. Ni ji šlo v glavo, da bi bilo zares. Duhovnik ji je prigovarjal: Preje bo telo ozdravelo, če bo v njem zdrava duša. Vendar ji je še potem, ko je privolila za sv. zakramente, uhajala misel le v pomlad, ko jo ožge žarko sonce, prestane nadležni kašelji in postane zopet — Sonja. Nestrpno je čakala zdravnika, ki bi ji naj prinesel čudežne pijače zdravja. Po stenah vise slike njenih prijateljic, sloke, vitke, razgaljene. Kakšno nesoglasje med njimi, blede barve njenih rok in posteljnim perilom, ki diha iz sebe značilni bolniški duh. Prišel je zdravnik. Mati je čakala objokana pred vrati. »Ne smem vam tajiti. Dekle ima jetiko. Ampak, gospod doktor! To je nemogoče! V naši družini ni nobenega, ki bi bil jetičen. Nikdar nismo imeli opravka z jetičnimi. Kakšno dekletko je bila Sonjica! Kot bron je bil njen vrat, njene roke, njeno telo. Še danes se lušči rjava ogorela koža!

»Vidite gospa! Najbrže je ravno to vzrok njene bolezni. Mikrobi so se nemoteno razvili v telesu, ki je bilo izpostavljeno premočnim ultravijoletnim žarkom in telo je radi nagote postalo manj odporno. Treba bi bilo takrat poprašati zdravnika in se ravnati po njegovih odredbah. Mogoče uide katastrofi, če pride v planinski kraj, kjer bo imela skrbno nego in opustila vse modne norosti...«

Hranilnica in posojilnica v Kamniku

registrovana zadruga z neomejeno zavezo. — V lastni hiši ŠUTNA 22 (blizu postaje).

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najugodneje.

Jamstvo presega večkratni znesek vseh vlog.